

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHuishoudkunde

*Versijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam.*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

The American Institute of CPA's - Past and Future

Penn ey L. H.: — Dit artikel bevat een beschouwing over het ontstaan, de groei en de toekomst van het, nu 75 jaren bestaande, American Institute of Certified Public Accountants. Uitvoerig wordt aandacht gegeven aan de uiteindelijke consolidatie van het American Institute en aan de vele taken welke het in de loop der jaren op zich heeft genomen: gememoreerd worden o.a. de bijdrage welke het heeft geleverd aan het totstandkomen van de wetgeving op het gebied van het accountantsberoep, aan de evolutie in de grondslagen van het accountantsberoep en aan de opleiding van de accountants. Afzonderlijk wordt aandacht gewijd aan de publicistische arbeid van het Institute; deze is omvangrijk en veelomvattend, doch betreedt geen zins de terreinen welke door de commerciële uitgevers worden bestreken. Voorts wordt een blik geslagen op waarschijnlijk geachte ontwikkelingen in de toekomst: verwacht wordt dat het aantal accountants sterk zal toenemen; de ontwikkeling van de accountantswetgeving zal worden gekarakteriseerd door de toenemende centralisatie in het Amerikaanse regeringsbestel; de plaats en het aanzien van de accountant in het openbare leven zal aanmerkelijk worden versterkt.

A II-2

The Journal of Accountancy, januari 1962

E 635.451 : E 741.23

III. LEER VAN DE ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

Punched Card Accounting for Small Business

Haylund, B. E., Adamson, L. J. and Metcalf, R. D.: — Meerdere externe accountants verlenen aan kleine bedrijven diensten in de vorm van het bijhouden van de boeken en het opstellen van de jaarrekeningen en andere financiële overzichten. Hierbij zien zij zich geconfronteerd met de omstandigheid dat deze dienstverlening tijdrovend is terwijl de opbrengst van de bestede tijd relatief gering is. Indien de aan dit routinewerk bestede tijd zou kunnen worden bekort, zou er tijd vrijkomen voor werkzaamheden welke hoger worden beloond zoals controle-arbeid en spuurwerk met betrekking tot het versterken van adviezen betreffende het bedrijfsbeleid.

Tot de middelen welke het routinewerk van de accountant kunnen bekorten behoort het ponskaartensysteem. De auteur geeft een uitvoerige beschrijving van de wijze waarop het ponskaartensysteem kan worden ingevoerd bij het kleine bedrijf. Bij het voorgestelde systeem geschiedt de verwerking met inbegrip van het ponsen van de kaarten door een servicebureau. In geval de cliënt bezwaar heeft tegen de inzage van haar administratie door het personeel van het servicebureau kan de naam van het bedrijf worden geheimgehouden door het gebruikmaken van codenummers.

A III-3

The Journal of Accountancy, december 1961

E 635.451 : E 741.23

Administratieve Automatisering. Enkele opmerkingen over de huidige mogelijkheden en beperkingen

Kamp, D r s. J. A. v a n d e: — Op grond van de technische ontwikkeling mag worden verwacht dat de betrouwbaarheid van de computer zal toenemen, de verwerking van de gegevens worden versneld en de geheugencapaciteit worden opgevoerd, terwijl de fysieke omvang van de machine zal afnemen. Methoden worden ontwikkeld welke het mogelijk maken de instructies voor de machine te vereenvoudigen en de wijze waarop deze kunnen worden ingevoerd uit te breiden.

In de administratieve sector wordt van de technische mogelijkheden van de apparatuur nog slechts een beperkt gebruik gemaakt. Weinig bedrijven wenden de computer aan voor een geïntegreerde verwerking van een aantal samenhangende administratieve procedures.

Remmende factoren in dit verband zijn, behalve de menselijke weerstand tegen verandering in het bestaande, een te kort schieten van de kennis van de organisatietechniek en van de aard en hoeveelheid informatie waaraan de leidinggevendende functionarissen behoefte hebben. Invoering in de administratie van een apparatuur welke de informatie zeer snel ter beschikking stelt gaat vaak gepaard met een hernieuwde belangstelling voor het principe „management by objectives and control by exceptions”. De aard van de beslissingen wijzigt zich naarmate deze hoger in de organisatie worden genomen. Het kwantitatieve element maakt plaats voor het kwalitatieve. De belemmeringen van de automatisering worden hiermede groter doch de mogelijkerwijs te behalen resultaten steeds indrukwekkender.

Een belangrijke ontwikkeling is te verwachten op het gebied van de niet-cijfermatige informatieverwerking. Hierdoor wordt het ondermeer mogelijk de steeds wassende hoeveelheid schriftelijk vastgelegde kennis door middel van computers toegankelijk te maken. In dit verband is van betekenis het machinaal vertalen en excerpieren van literatuur.

A III-3 *Amsterdamsche Bank, Economisch kwartaaloverzicht, derde kwartaal 1961*
E 635.451 : E 741.23

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Controle door middel van steekproeven

Begeer, D. r. s. W.: — Het doel van de steekproef is het verkrijgen van kennis van de populatie. Een voordeel van het steekproefsgewijze onderzoek ten opzichte van het volledige onderzoek is de tijdsbesparing. Indien het onderzoek het tenietgaan van het onderzochte voorwerp veroorzaakt of een volledig onderzoek door gegeven omstandigheden onmogelijk is moet wel van een steekproef worden gebruik gemaakt. De schrijver geeft in het kort de betekenis weer van de steekproef voor controle van de vraagstelling bij een enquête en de controle van een productieproces. Voorts gaat hij in op de controle van administratieve handelingen met behulp van steekproeven.

In geval van systematische fouten in de boekingen zal een redelijke kans bestaan dat deze bij steekproefsgewijze controle worden ontdekt. Zijn de onjuiste boekingen van incidentele aard dan biedt alleen de volledige controle een redelijke kans op het ontdekken hiervan. Bij de keuze tussen volledige en steekproefsgewijze controle spelen echter ook psychologische factoren een rol. Veelal zal een steekproefsgewijze minutieuze controle meer effect sorteren dan een volledige maar meer oppervlakkige controle.

A IV-3 *Maandblad voor Handelswetenschappen, nr. 12, 1961*
E 635.451 : E 741.23

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

La Ricerca Operativa come Scienza della Direzione

Brambilla, Prof. Francesco: — Met de ontwikkeling van de industriële structuur van de kleine onderneming met een éénhoofdige leiding naar de grote onderneming, waar de leiding onmogelijk in één hand kan zijn, ontstond een nieuw probleem, namelijk: „Hoe kunnen bedrijfsproblemen worden opgelost in overeenstemming met het doel van de onderneming in zijn geheel in plaats van alleen in overeenstemming met de bijzondere doelstelling van iedere bijzondere afdeling?”.

Met dit probleem houdt de Operations Research zich bezig. De Operations Research is een systeem van analytische, experimentele en kwantitatieve technieken, gecoördineerd in een methodenleer met het doel, de functionering van een systeem (hier de onderneming) te onderzoeken, onder verschillende omstandigheden. Het tracht de ondernemer een betere basis te geven voor zijn beslissingen.

De besiskunde, ontwikkeld voor bedrijfsproblemen, kent de volgende fasen: 1e de formulering van het probleem en de opbouw van een model, dat geschikt is om het gedrag van het systeem in studie te beschrijven; 2e de kwantificering; 3e het gebruik van het model om de data te verzamelen en te groeperen in overeenstemming met het doel van het onderzoek; 4e de controle van het gevonden resultaat en de omzetting van het resultaat in instructies.

Van de vele technieken welke voor Operations Research zijn ontwikkeld behandelt de schrijver in zijn artikel tenslotte de bekendste met de karakteristieke problemen, die er mee zijn verbonden.

Ba III-2 *Management International, 1961 nr. 4*
E 76

Operations Research als Instrument der Unternehmensführung

De Neue Zürcher Zeitung heeft de bedrijfseconomische bijdrage van de Fernausgaben van 7 en 15 februari 1962 geheel gewijd aan de operations research. Het nummer van 15 februari bevat een artikel van Dr. Adolf Adam van het Institut für Statistik an der Universität Wien, waarin deze een overzicht geeft van de bedrijfseconomische research in Centraal- en Oost-Europa. Zeer uitvoerig gaat Adam in op de grote vlucht van de beoefening en de praktische toepassing van de econometrie in de Sovjet Unie. Het nummer bevat voorts onder andere een bijdrage van Dr. Dietmar Onigkeit (Wirtschaftswissenschaftliches Institut der Universität Zürich) over „Landwirtschaftliche Anbauplanung” en Prof. R. Henn van de Handelshochschule te St. Gallen over „Stochastische Prozesse”, waarin Henn het probleem van de queuevorming en het onderhoud van machines behandelt.

Ba III-2
E 76

Neue Zürcher Zeitung, 7 en 15 februari, 1962

V. LEER VAN DE FINANCIERING

The timing of financial policy

Weston, J. F.: — Het financieringsbeleid van het bedrijf dient te steunen op de kennis van relatieve kosten en beschikbaarheid van vermogenssoorten en van het verloop van de conjunctuur en de gerealiseerde en verwachte invloed daarvan op de geld- en vermogensmarkt.

In dit verband behandelt de schrijver het beloop van de kosten van kort en lang vermogen gedurende een aantal jaren, waarbij die van aandelenvermogen worden bepaald door de verhouding tussen bedrijfsresultaat en beurskoers. Ook de omvang van de voornaamste groepen van vermogensvragers en -verschaffers wordt over een reeks van jaren beschouwd teneinde inzicht te verkrijgen in de verwachte verhouding tussen vraag en aanbod.

De ervaring leert dat nog te veel en te lang met kort vermogen wordt gefinancierd. De schrijver acht het niet juist dat het moment van vervanging door lang vreemd vermogen uitsluitend door de kostenverhouding wordt bepaald; de stand van de conjunctuur kan er toe leiden dat vroegtijdiger vervanging, in het begin van de opgaande fase, gepaard gaat met gunstiger leningsvoorwaarden en relatief lagere kosten.

Ook bij het aantrekken van aandelenvermogen dient in belangrijke mate aandacht te worden geschonken aan de relatie tussen conjunctuurfase en vermogenskosten. Halverwege de opgaande fase zal de betreffende vermogensmarkt veelal gunstige mogelijkheden bieden om tegen relatief lage kosten, ofwel een hoge koers-winstverhouding, te emitteren.

Ba V-2
E 341

The Controller, december 1961

Vermogensstroom naar de ontwikkelingslanden

In Economisch-Statistische Berichten van 10 januari 1962 geeft Drs. H. Linnemann een overzicht van de vermogensstroom uit de publieke en de private sector uit West-Europa, Canada, de Verenigde Staten en Japan naar de ontwikkelingslanden in de jaren 1956-'59. Het overzicht is ontleend aan een publikatie van de O.E.E.S.: „Moyens financiers mis à la disposition des pays en voie de développement économique 1956-1959”.

In Economisch-Statistische Berichten van 7 januari 1962 wijdt Dr. W. J. Ford een beschouwing aan de exportkredietverzekering. De activiteit van de staat op het terrein van de exportkredietverzekering stimuleert de export, maar bergt het gevaar in zich, dat de ontwikkelingslanden erin slagen de exporteurs uit verschillende landen tegen elkaar uit te spelen, zodat voor de koop steeds minder de kwaliteit en de prijs van de goederen en steeds meer de bereidheid om krediet te verstrekken bepalend wordt. De Union d'Assureurs des Crédits Internationaux (Unie van Bern) heeft in 1956 de verzekeraarbaarheid van leverancierskredieten aan een maximum gebonden. Alhoewel de regeringen bij deze reglementering geen partij waren heeft deze conventie toch invloed gehad op de duur van het door de overheid gegarandeerde krediet. De Unie van Bern stelt als maximum voor het krediet op zware kapitaalgoederen een termijn van vijf jaar. Op het ogenblik vindt overleg plaats tussen de regeringen van de E.E.G.-landen over de kredietverlening aan de ontwikkelingslanden. Welke internationale regels ook mogen worden vastgesteld, in ieder geval zal duidelijk moeten blijken, dat de verstrekking van financieringskredieten en de garanderen daarvan qua methodiek onder een andere categorie moet worden geplaatst dan die van de verlening en verzekering van leverancierskredieten.

Het derde kwartaalbericht van 1961 van de Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. bevat een beschouwing over de kredietverlening aan de ontwikkelingslanden: De bilaterale kredietverlening aan de ontwikkelingslanden is een strijdwapen in de concurrentie tussen

de industriële landen geworden. De economische en politieke onzekerheid in de ontwikkelingslanden is zo groot, dat de risico's van de kredietverlening voor afzonderlijke ondernemingen en financiële instellingen niet meer te dragen zijn. De steun die de overheid verleent aan de uitvoer door zich garant te stellen, heeft echter ook zijn gevaarlijke kanten. De lengte van de krediettermijn kan gemakkelijk als concurrentiemiddel gehanteerd worden. Er zal gestreefd moeten worden naar internationaal overleg. In West-Duitsland, Italië en Engeland is het door overheidsgaranties mogelijk rechtstreeks financieringskredieten aan afnemers te verlenen. In België en Frankrijk zijn dergelijke regelingen in voorbereiding. In Nederland bestaat zo'n regeling nog niet.

Ba V-4

E 426.150

Belastingheffing van bonusaandelen na afstempeling van kapitaal

Schurer, J. W.: — De auteur gaat in op de vraag of over een bijstempeling van aandelen welke dient om een vroegere afstempeling van die aandelen weer goed te maken belasting dient te worden geheven, opdat niet een deel van de in de N.V. tijdens haar gehele leven gemaakte winst onbelast zou kunnen worden uitgekeerd.

Vooropgesteld wordt dat bedragen welke in de kapitaalsfeer thuis horen voor de inkomstenbelasting daarin dienen te worden gelaten en niet toch als inkomen moeten worden aangemerkt. In geval een N.V. zodanige verliezen lijdt, dat afstempeling van de aandelen noodzakelijk is komt een deel van het kapitaal tijdelijk in de winstsfeer terecht. Worden later zodanige resultaten behaald dat het aandelenkapitaal op de oude hoogte kan worden teruggebracht dan wordt daarmee de tijdelijke overboeking ongedaan gemaakt. Beschouwd over de levensduur van de onderneming ontsnapt door deze terugboeking geen winst aan de heffing van inkomstenbelasting. De schrijver concludeert dat het fiscaal alleszins aanvaardbaar en gerechtvaardigd is dat terugboeking niet leidt tot heffing van inkomstenbelasting bij de aandeelhouders. De mogelijkheid van een belastingvrije bijstempeling kan worden geregeld bij wet of resolutie.

In het onderschrift op dit artikel betwist W.S. ondermeer de stelling dat bij een afstempeling op aandelen een gedeelte van het kapitaal „tijdelijk” in de winstsfeer terecht komt. Zijs inziens wordt bij aanwending van het kapitaal tot dekking van verliezen niet een tijdelijke maar een definitieve bestemming aan dat kapitaal gegeven.

Ba V - 8

Weekblad voor fiscaal recht, 20 januari 1962

E 325.23 : E 332.421.11

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Wat kan Amerikaanse ervaring ons leren?

In een interview met de *Zakenwereld* vertelt J. Michels, adjunct-secretaris van de Koninklijke Nederlandse Middenstandsbond te 's-Gravenhage van zijn studiereis door de Verenigde Staten:

De detailhandel in de Verenigde Staten kent zeer weinig regelingen en verordeningen. Vestigingsregelingen en winkelsluitingswet zijn vrijwel onbekend. Slechts voor branches, waarbij de volksgezondheid zeer nauw betrokken is, zoals de geneesmiddelenbranches, worden voor de erkenning bepaalde eisen gesteld. De concurrentie is dientengevolge vrij scherp. Bekend zijn de discount-houses die voorgeven hoge kortingen te geven. Volgens Michels blijkt bij diepgaand onderzoek, dat slechts een klein aantal artikelen tegen lagere prijs wordt verkocht, maar dat deze discount-houses niet zo goedkoop zijn met artikelen, waarbij de kwaliteitsvergelijking moeilijk is.

De binnenstad gaat haar betekenis als vestigingsplaats voor de detailhandel in vele steden verliezen. De oorzaak hiervan is de ontvolking van de binnenstad en het verkeers- en parkeerprobleem. Opvallend is de ontwikkeling van de shopping-centers buiten de steden.

Markt-, straat- en rivierhandel kent men niet in de Verenigde Staten. Het postorderbedrijf heeft zijn grootste ontwikkeling achter de rug. Vrije organisaties van midden- en kleinbedrijf kent men niet in de Verenigde Staten; althans niet in de vorm zoals wij die in Nederland kennen. Er komen veel inkoopverenigingen voor, vooral in de levensmiddelenbranche, in de huishoudelijke artikelen en in de ijzerwaren. De laatste jaren is er bepaald sprake van een kentering ten gunste van het middenstandsbedrijf.

Ba VI - 9

De Zakenwereld, 16, 30 december 1961, 6 januari 1962

E 635.322.2

Das Schwächebild der Werbeerfolgskontrolle

Sch nuttenhaus, Prof. Dr. O. R.: — Het toetsen van de effectiviteit van publiciteitsmiddelen, toegepast voor de verkoopbevordering, verkeert nog in een beginstadium.

De bedrijfseconomische literatuur heeft sedert 1930 nauwelijks iets nieuws toegevoegd aan de grondgedachten van o.a. Seyffert en Lysinski. Een systematische benadering van het probleem eist uitwerking van deze ideeën aan de hand van de sindsdien verkregen ervaring, welke ons heeft geleerd dat het persoonlijke element in de verkoop onmisbaar is en ook dat het publiciteitsmedium slechts een ondersteunende functie heeft bij de verkoopbevordering.

De schrijver wijst op een zestal zwakke punten bij het meten van het effect van de publiciteit. Onder meer wordt gewezen op de moeilijkheid te bepalen welke potentiële kopers wezenlijk geïnteresseerd zijn en welke motieven tot de aankoop of tot het niet kopen hebben geleid. Ook het aangeboden produkt zelf is een factor van onzekerheid; van reeds op de markt gebrachte goederen is het praktisch onmogelijk het publiciteitseffect te meten; terwijl de toerekening aan een bepaald produkt mede wordt belemmerd door de invloed van het assortiment op de verkoop. Ook dient rekening te worden gehouden met de aard van het produkt, in casu de gebruiksduur ervan en de daarop gerichte reclame, hetzij zich steeds herhalend, hetzij gericht op het moment van vervanging.

Tenslotte wordt de meting van het effect bemoeilijkt door het tegelijkertijd gebruiken van meer dan één publiciteitsmedium.

Ba VI-11
E 641.253

Management International, 1961, nr. 4

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

De Nationale Arbeidsraad

Blanpain, R.: — De schrijver behandelt in zijn beschouwing de paritaire samenwerking in de economische en sociale sector tussen werkgevers en werknemers in België. Deze geschiedt in twee sectoren en op drie vlakken. In de Economische sector: op het nationale vlak de Centrale Raad voor het bedrijfsleven; op het bedrijfstak de bedrijfsraden; op het vlak van de onderneming de ondernemingsraden. In de Sociale sector: op het nationale vlak de Nationale Arbeidsraad; op het bedrijfstak de paritaire comités en het Nationaal Comité voor de Huisarbeid; op het vlak van de onderneming de ondernemingsraden, de comités voor veiligheid en hygiëne en de syndicale afvaardigingen.

De studie beperkt zich tot een onderzoek van de Nationale Arbeidsraad, zijn ontwikkeling, samenstelling, bevoegdheid en werking. Via de „Hogere Arbeidsraad”, de „Hoge Raad voor de Arbeid en de Maatschappelijke Voorzorg” en de „Algemene Paritaire Raad” kwam de Nationale Arbeidsraad in 1952 als publiekrechtelijk lichaam tot stand. De onafhankelijkheid en zelfstandigheid worden gewaarborgd door de wijze waarop de leden worden aangesteld, de duur van hun mandaat en het recht van initiatief dat de Raad is toegekend. Hij vervult een louter adviserende rol, maar is tevens paritair en representatief organisme, d.w.z. is samengesteld uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de meest representatieve organisaties van werkgevers en werknemers.

De Nationale Arbeidsraad bevat 3 organen: de Raad, het Uitvoerend Bestuur en het Secretariaat. Het aantal leden bestaat uit 24 : 12 vertegenwoordigers van de werknemers en 12 vertegenwoordigers van de werkgevers; zij worden door de Koning benoemd voor 4 jaar.

De Nationale Arbeidsraad heeft hoofdzakelijk een raadgevende bevoegdheid: deze bestaat erin een advies omtrent algemene vraagstukken van sociale aard die werkgevers en werknemers aangaan te verstrekken aan een minister of aan de Wetgevende Kamers, hetzij op aanvraag van deze overheden, hetzij uit eigen beweging.

Besloten wordt met een korte beschouwing over de Raad, het Uitvoerend Bestuur en het Secretariaat.

Ba VII - 3
E 224(493)

Sociaal Maandblad Arbeid, januari 1962

Reële lonen en arbeidsproductiviteit sedert 1947

In het repertorium van februari 1962 verscheen een verslag van een artikel van G. C. van Almelo over reële lonen en arbeidsproductiviteit sedert 1947, in Economisch-Statistische Berichten van 22 november 1961. In de E.S.B. van 24 januari en 31 januari 1962 zijn hierop commentaren verschenen van Mr. A. J. R. Mauritz en Drs. A. G. ter Hennepe.

Ba VII - 3
E 221.5

Bezitsvorming via faciliteiten

Posthumus Meyjes, W. C. — Hoewel het waardering verdient dat de regering de bezitsvorming wil bevorderen is het teleurstellend dat het ontwerp van wet „Fiscale

faciliteiten voor bezitsvorming met betrekking tot effecten", gedateerd 13 september 1961, dermate sterk met politieke invloeden is belast dat de voorgestelde fiscale faciliteiten worden beperkt tot bepaalde spaarders, namelijk de deelnemers aan een premie- of winstdelingsspaarregeling, als bedoeld in het wetsontwerp „Voorziening met betrekking tot premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen voor werknemers”.

Teneinde een vorm van gemeenschappelijke belegging met fiscale faciliteiten voor de kleine spaarder te vinden zullen bijzondere beleggingsmaatschappijen en -depots worden opgericht. Aangezien voor het spreiden van risico een beleggingsmaatschappij of -depot van enige omvang nodig is, zullen in de aanvang gedurende een nader te bepalen aantal jaren ondermeer ook vakverenigingen, pensioenfondsen en werkgevers kunnen deelnemen. Schrijver acht aan een beleggingsmaatschappij welke meteen groot begint gevaren verbonden in verband met de mogelijke ontwrichtende werking van een geconcentreerde vraag op de markt. Aan de opzet van de beleggingsmaatschappij is tevens het nadeel verbonden dat de aflossing van de door de vakbewegingen enz. beschikbaar gestelde gelden de bewegingsvrijheid sterk kan belemmeren.

Voor de kleine spaarder is het een nadeel dat hij zijn deelneming uitsluitend kan verkopen aan een andere kleine spaarder. Hetzelfde geldt voor de houder van zogenaamde „aandelen S” welke door bestaande beleggingsmaatschappijen zullen kunnen worden uitgegeven aan de kleine spaarder in de zin der wet. Voorts acht de schrijver het een bezwaar dat de Minister van Financiën een vrijwel volledige zeggingsmacht krijgt en geheel het beleid in de bijzondere beleggingsmaatschappijen en -depots kan bepalen.

Ba VII - 3 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, januari 1962*
E 641.215.5

Werktijdverkorting

Valentgoed, Mr. P. H. — De verlengde arbeidsdag roept enige vragen op ten aanzien van het te voeren overwerkbeleid. In verband hiermede vroeg de regering advies aan de S.E.R. over de vraag of de normen ten aanzien van het verlenen van vergunningen voor overwerk op grond van de Arbeidswet bij toepassing van een verkorte werkweek moeten blijven gehandhaafd dan wel dienen te worden verruimd.

Ten aanzien van het overwerkbeleid in het algemeen komt de S.E.R., voor werknemers van 18 jaar en ouder, tot een vermindering van het vroeger geldende maximum per week van 55 met 3 uur, indien de normale werkweek van 48 op 45 uur is teruggebracht. Het dagmaximum zou van 10 op 10½ uur kunnen worden gebracht, voor zeer korte perioden eventueel op 11 uur. Bij nog verdergaande behoefte moet dan noodzakelijkerwijze de zaterdag worden ingeschakeld. Deze zal evenwel zo weinig mogelijk moeten worden aangetaast, hoewel een enkele maal, bij overwerkvergunningen van vergaande strekking, er niet aan te ontkomen zal zijn.

Wat de arbeid van jeugdigen van 14 en 15 jaar betreft, wordt in beginsel vastgehouden aan een maximum van 8½ uur per dag. Verlenging tot 9 uur wordt alleen toegestaan als gedurende de werktijd onderwijs wordt genoten. Verlenging tot 9 uur voor 16- en 17-jarigen wordt niet bezwaarlijk geacht. Aan 8½ uur wordt echter vastgehouden, indien de jeugdige des avonds op zijn of haar vak gericht of algemeen vormend onderwijs volgt.

Tot slot wijst de auteur erop, dat de invoering van de vijfdaagse werkweek inderdaad geleid heeft tot meer vrije tijd. De schrijver leidt dit af uit de gegevens over het aantal uren overwerk: in verhouding tot 1960 was het aantal uren overwerk boven de 48 uur in de industrie in 1961 slechts de helft.

Ba VII - 6
E 641.214.1

Sociaal Maandblad Arbeid, januari 1962

Jacht op leiders

In de Verenigde Staten zijn zes bedrijven die gespecialiseerd zijn in het opsporen van mensen die geschikt zijn voor leidende commerciële functies. Een onderneming, die een vacature heeft geeft in het geheim zo'n bedrijf opdracht een bekwame kracht te zoeken. Het bemiddelingsbureau beschikt over een uitgebreide documentatie met zeer gedetailleerde gegevens over een groot aantal topfunctionarissen. Bij het zoeken naar de juiste man wordt het kaartstelsel geraadpleegd en interviewt men een groot aantal personen. Als honorarium vragen de bemiddelingsbureaus gemiddeld minimaal 20 % van het eerste jaarsalaris.

Ba VII - 10
E 224.342

Doelmatig Bedrijfsbeheer, januari 1962